

Weekend? Ruszamy w trasę!

Sezon turystyczny rozkręca się na dobre! Za nami inauguracja i długa „majówka”. Pogoda dopisuje, więc warto zaplanować kolejne weekendy. Szukacie pomysłów? – służymy pomocą! Do końca września będziemy was zachęcać do poznawania uroków naszego regionu. Jedno jest pewne – pomysłów na wakacje nikomu nie zabraknie!

Zaczynamy od Bydgoszczy i jej niezwykłego związku z wodą...

Szlak Wody Przemysłu i Rzemiosła TeH₂O w Bydgoszczy - nieznane opowieści z miasta nad Brdą

Szlak Wody Przemysłu i Rzemiosła TeH₂O to przemysłowy szlak tematyczny w Bydgoszczy, łączący historię piętnastu miejsc wpisanych w przestrzeń miasta organicznie związanego z wodą. Każda z opowieści splata ze sobą losy lokalnych rzemieślników i przedsiębiorców z rozwojem lokalnych fabryk i manufaktur. Szlak TeH₂O w Bydgoszczy to T - technika, H - Historia i 2 O - opowieść i jeszcze raz opowieść, bo można ją snuć bez końca! Fenomen bydgoskiego dziedzictwa przemysłowego polega na ujarzmieniu przez naukę i technikę żywiołu wody. Miasto w sposób nieograniczony czerpało z zasobów rzeki. Woda była źródłem energii, kluczowym składnikiem procesu produkcji i wreszcie - umożliwiła rozbudowę drogi wodnej otwierającej Bydgoszcz na świat.

TeH₂O wyróżnia spośród innych szlaków przede wszystkim wyjątkowa narracja. Obiekty pełnią rolę ilustracji i scenerii dla wielowątkowych opowieści o ludziach i wydarzeniach z okresu rozkwitu przemysłowej Bydgoszczy. TeH₂O to impuls do poszukiwania informacji o mieście, historii „prosto z fabryki” i zgłębiania tajemnic będących naszym, mało dotąd znanym, dziedzictwem.

Szlak TeH₂O tworzą:

EXPLOSEUM

Exploseum – Centrum techniki wojennej DAG Fabrik Bromberg to unikalny na skalę światową przykład architektury przemysłowej z czasów II wojny światowej, zaadaptowany na potrzeby turystyczne przez Muzeum Okręgowe. Interaktywna ekspozycja usytuowana w dawnych budynkach produkcyjnych niemieckiej fabryki materiałów wybuchowych wprowadza w tajniki produkcji nitrogliceryny, porusza różnorodną tematykę związaną z: działalnością Alfreda Nobla, funkcjonowaniem koncernu DAG, Armią Krajową, pracą przymusową, historią materiałów wybuchowych oraz historią uzbrojenia.

fot. T. Markowski

Muzeum Okręgowe im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy

Exploseum

ul. Alfreda Nobla

tel. +48 883 366 056

www.exploseum.pl

Godziny otwarcia (zwiedzanie indywidualne):

w sezonie letnim (IV-X)

wt, śr, pt 9.00-17.00

czw 9.00-19.00

weekend 9.00-17.00

w sezonie zimowym (XI-III)

wt-ndz 9.00-15.30

Czas zwiedzania – 2 h

Godziny otwarcia (zwiedzanie wraz z przewodnikiem):

w sezonie letnim (IV-X)

wt, śr, pt, weekend 9.30-12.00, 11.30-14.00, 12.30-15.00, 14.30-17.00

czw 16.30-19.00

w sezonie zimowym (XI-III)

wt-ndz 9.30 – 12.00, 12.30 – 15.00, 13.30 – 16.00

WARZELNIA PIWA BYDGOSZCZ

Lokal powstał w 2011 roku, wskrzeszając bydgoskie idee warzelnictwa. Przed tutejszym piwowarem wyrosło nie lada zadanie, wynikające z miejscowych tradycji. Był czas bowiem, kiedy w Bydgoszczy działało ok. 10 browarów oraz mniejszych punktów produkujących piwo. Zabytkowe wnętrza odsłaniają swój dobytek: miedzianą instalację, stylowe butelki, porcelanowe zamknięcia i inne pamiątki po bydgoskich browarach. Przy Poznańskiej można się napić warzonego na miejscu piwa i posłuchać „Warzelnianych opowieści” piwowara, który odsłania tajniki warzenia piwa.

fot. T. Markowski

Warzelnia Piwa Bydgoszcz

ul. Poznańska 8

tel. +48 517 762 197

www.warzelniapiwa.pl

Lokal otwarty jest codziennie od godziny 12.00.

Warzelniane sekrety – dla grup zorganizowanych po wcześniejszej rezerwacji (min. 7 dni wcześniej)

Czas zwiedzania wraz ze spotkaniem z piwowarem ok. 2h

WYSPA MŁYŃSKA

Historia Wyspy Młyńskiej to opowieść wielowątkowa. Poznając ją bliżej, dowiadujemy się o tajnikach pracy mincerzy – królewskich urzędników bijących monety oraz o mozolnej pracy młyńskich kół i wypełnionych po brzegi spichlerzach. Współcześnie Wyspa Młyńska – wyspa muzeów jest dumą bydgoszczan i ich ulubionym miejscem spacerów, odpoczynku i rozrywki. Historię Wyspy Młyńskiej oraz Mennicy Bydgoskiej można poznać, odwiedzając wystawy znajdujące się w Europejskim Centrum Pieniądza, należącym do Muzeum Okręgowego im. Leona Wyczółkowskiego.

fot. R. Sawicki

Wyspa Młyńska

Otwarta przestrzeń czynna całodobowo

Muzeum Okręgowe

im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy

www.muzeum.bydgoszcz.pl

Europejskie Centrum Pieniądza

ul. Mennica 4

tel. +48 52 585 99 18

Godziny otwarcia:

w sezonie letnim (IV-X)

wt, śr, pt 10.00-18.00

czw 10.00-19.00

weekend 11.00-18.00

W sezonie zimowym (XI-III)

wt, śr, pt 9.00-16.00

czw 9.00-18.00

weekend 10.00-16.00

Czas zwiedzania - 1 h

BARKA LEMARA

Barka jest na stałe zacumowana przy ul. Mostowej. Pierwotnie była to barka towarowa bez napędu, tzw. finówka duża. Została zbudowana w 1937 roku w Stoczni i Warsztatach Mechanicznych Lloyda Bydgoskiego. Dziś w wyremontowanych ładowniach i w odkrytej części barki odbywają się m.in. koncerty, lekcje na wodzie i spotkania rodzin szyperskich. Warto zajrzeć do urokliwej kajutki z kuchnią, sypialnią i salonikiem, by docenić umiejętną aranżację powierzchni, gdy liczył się każdy centymetr.

fot. T. Markowski

Miejskie Centrum Kultury w Bydgoszczy

Barka jest na stałe zacumowana przy ul. Mostowej

tel. +48 519 346 571 e-mail: piotr.drozdowski@mck-bydgoszcz.pl

tel. +48 503 584 840

www.mck-bydgoszcz.pl

Godziny otwarcia:

wt-pt 12.00-17.00

weekend 12.00-16.00

w każdy czwarty czwartek miesiąca – do godz. 15.00

Czas zwiedzania – 40 min

SPICHRZE NAD BRDĄ

Handel rzeczny, zwłaszcza zbożem, odgrywał przez stulecia ważną rolę w życiu Bydgoszczy. Zabytkowe magazyny zbożowe wpisują się obecnie w infrastrukturę przemysłową miasta i są motywem przewodnim jego oficjalnego logo. Choć w przeszłości było ich znacznie więcej, kilka budynków zachowało się do dziś po obu stronach rzeki Brdy oraz na Wyspie Młyńskiej. Od 1964 roku przy ul. Grodzkiej 7-11 mieści się Muzeum Okręgowe, gdzie można zapoznać się z wystawami czasowymi oraz wystawą stałą „Od Starego Rynku do Placu Wolności. Spacer ulicami międzywojennej Bydgoszczy”, która prezentuje historię miasta.

fot. T. Markowski

Muzeum Okręgowe im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy

www.muzeum.bydgoszcz.pl

Spichrze nad Brdą

ul. Grodzka 7-11

tel. +48 52 585 99 74

Godziny otwarcia:

w sezonie letnim (IV-X)

wt, śr, pt 10.00-18.00
czw 10.00-19.00
weekend 11.00-18.00
W sezonie zimowym (XI-III)
wt, śr, pt 9.00-16.00
czw 9.00-18.00
weekend 10.00-16.00

Czas zwiedzania – 1

MUZEUM FARMACJI

Muzeum powstało w 2003 roku, by uczcić jubileusz 150-lecia założenia tutejszej apteki i przypomnieć dzieje bydgoskiego aptekarstwa. W muzealnej części Apteki „Pod Łabędziem” znajduje się receptura, biblioteka, zielarnia oraz laboratorium galenowe, a w nim efektowna automatyczna tabletkarka firmy Fritz Kilian z 1905 roku. Zwiedzający, przenosząc się w miniony świat aptekarstwa, mogą sprawdzić, ile siły fizycznej wymagała praca z pistlem i moździerzem, a także ocenić swoją przydatność do zawodu aptekarza, wykonując pigułki na pigulnicy i toczarce.

fot. T. Markowski

Muzeum Farmacji Apteki „Pod Łabędziem” w Bydgoszczy
ul. Gdańska 5
tel. +48 52 322 01 87

Zwiedzanie po wcześniejszym uzgodnieniu terminu w godzinach pracy apteki
pn-pt 8.00-20.00
sb 8.00-15.00

Czas zwiedzania- 1 h

KANAŁ BYDGOSKI

Kanał Bydgoski połączył nie tylko Bydgoszcz z Nakłem, ale też dorzecza Wisły i Odry. Dziś Kanał stanowi bardzo ważny element drogi wodnej E-70. Decyzją Fryderyka Wielkiego, władcy Prus, rozpoczęto budowę w 1773 roku, a już po niespełna 1,5 roku, Kanał wraz z 10 śluzami był gotowy do użytku. Dziś jego początek w Bydgoszczy wyznacza Śluza Okole, do której można wpłynąć tramwajem wodnym. Przyjemnością będzie urokliwa wyprawa rowerem nad Kanałem lub spacer starymi plantami.

fot. T. Markowski

Muzeum Kanału Bydgoskiego im. Sebastiana Malinowskiego przy Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 3 w Bydgoszczy
ul. Nowogrodzka 3
tel. +48 693 765 075
www.kanalbydgoski.pl

MUZEUM KANAŁU BYDGOSKIEGO

Muzeum powstało w 2006 roku z inicjatywy Sebastiana Malinowskiego. Zwiedzający mogą zapoznać się z historią Kanału Bydgoskiego, zobaczyć jak kanał wyglądał w czasach świetności, w 1800 roku. Można tu zobaczyć hamburkę – wioślarską dębową łódź z 1920 roku, a także makietę Kanału Bydgoskiego, Wyspy Młyńskiej i Śluz. Muzeum znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie tzw. Starego Kanału, otoczonego unikatowymi plantami z bogatym starodrzewem. Niegdyś bydgoszczanie chętnie spędzali tu czas na koncertach, spektaklach i potańcówkach pod gołym niebem.

fot. T. Markowski

Muzeum Kanału Bydgoskiego im. Sebastiana Malinowskiego przy Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 3 w Bydgoszczy
ul. Nowogrodzka 3
tel. +48 693 765 075
www.muzeumkanalu.pl

Godziny otwarcia:
wt-pt 8.30-15.30
Możliwość zwiedzania w weekendy po uprzednim uzgodnieniu.
Czas zwiedzania – 45 min

INTROLIGATORNIA

Gdy przechodnie zatrzymują się przy ulicy Długiej w Bydgoszczy, zaciekawieni niezwyklej witryną, na której prezentowana jest zabytkowa prasa introligatorska czy gilotyna do obcinania książek, nie przypuszczają nawet, że w głębi pomieszczenia nadal pracują biblioteczni introligatorzy. W działającej od 1923 roku introligatorni możemy nadal podziwiać ogromną prasę żelazną, nożyce introligatorskie oraz maszynę do złożenia. W Bydgoszczy nadal przywraca się blask zniszczonym woluminom i daje im nowe życie.

fot. T. Markowski

Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. dr. W. Bełzy w Bydgoszczy, Introligatornia
ul. Długa 39

tel. +48 52 33 99 225, +48 52 328 73 90

www.biblioteka.bydgoszcz.pl

Godziny otwarcia:

każdy czwartek 12.00–15.00

pierwszy czwartek miesiąca 12.00–17.00

Czas zwiedzania – 30 min

HALA POMP

Zakład Wodociągowy w Lesie Gdańskim stanowi piękny przykład dbałości o dziedzictwo przemysłowe Bydgoszczy. Budynki zaprojektował w 1899 roku berliński architekt Franz Marschall. W tym

wyjątkowym miejscu można zobaczyć zabytkowe hydranty, zdroje uliczne, pompy, a także replikę średniowiecznego rumusa – urządzenia, które służyło w XVI wieku do dostarczania wody czerpanej z rzeki Brdy. Budynek dawnej Hali Pomp zachwyca pięknymi witrażami.

fot. T. Markowski

Muzeum Wodociągów w Bydgoszczy, Hala Pomp
ul. Gdańska 242
tel. +48 882 050 656
www.muzeum.mwik.bydgoszcz.pl

Godziny otwarcia:
pn-czw 11.00-16.00
pt nieczynne
weekend 13.00-17.00

Czas zwiedzania – 1,5 h

WIEŻA CIŚNIEN

Zbudowana w 1900 roku bydgoska Wieża Ciśnień wraz ze Stacją Pomp w Lesie Gdańskim pełni funkcje muzealne bydgoskich wodociągów, eksponując m.in. drewniane rury wodociągowe, żetony na wodę, wyposażenia dawnych łazienek i toalet. Zobaczymy tu także ogromny zbiornik wodny o pojemności 1260 m³. Atrakcją jest taras widokowy usytuowany na wysokości 38 m, z którego można

podziwiać – także przez lunety – panoramę Bydgoszczy. Sympatyczną pamiątką z pobytu w Wieży będzie własnoręcznie wybity żeton na wodę.

fot. T. Markowski

Muzeum Wodociągów w Bydgoszczy, Wieża Ciśnień
ul. Filarecka 1

tel. +48 882 050 656

www.muzeum.mwik.bydgoszcz.pl

Godziny otwarcia:

pn-czw 11.00-16.00

pt nieczynne

weekend 13.00-17.00

Czas zwiedzania – 1 h

MUZEUM MYDŁA I HISTORII BRUDU

Muzeum mieści się na bydgoskiej Starówce. Założone w 2012 roku żywe muzeum przedstawia historię brudu i higieny od czasów starożytnych po współczesność. Można tu zobaczyć m.in. średniowieczną łaźnię, XIX-wieczny pokój kąpielowy, urządzenia służące do mycia i kąpieli, maglownice, pralki, suszarki oraz kolekcję mydeł z różnych zakątków świata. Wszystkiego można dotknąć i powąchać, a w zaimprovizowanym laboratorium samodzielnie wykonać mydełko. Muzeum słynie z warsztatów

Obwoźnej Pracowni Mydła.

fot. T. Markowski

Muzeum Mydła i Historii Brudu

ul. Długa 13-17

tel. +48 52 515 70 15

www.muzeummydla.pl

Godziny otwarcia:

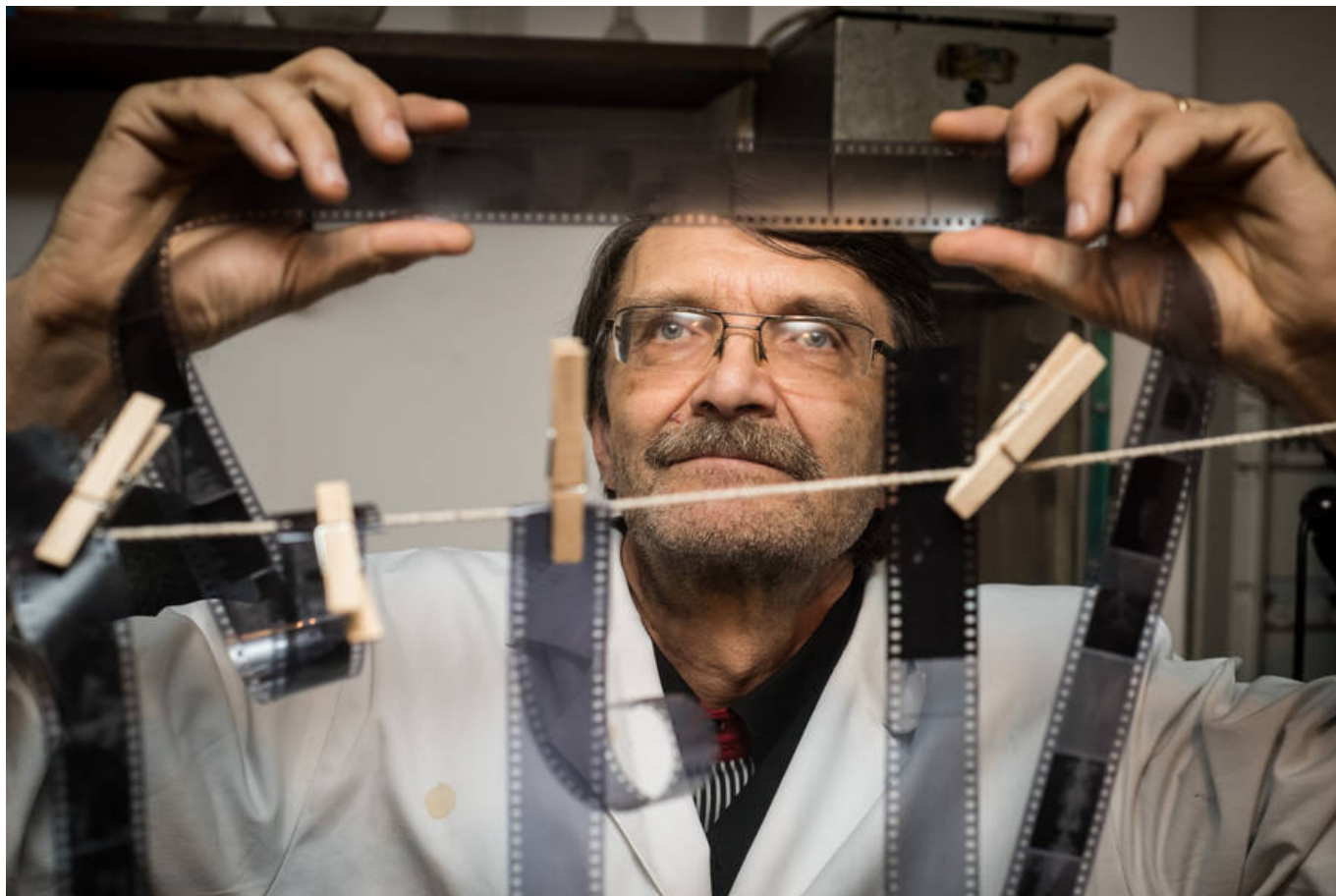
codziennie 10.00-18.00

Grupy zorganizowane po wcześniejszej rezerwacji.

Czas zwiedzania – 1 h

MUZEUM FOTOGRAFII

W odrestaurowanej starej wozowni z XIX wieku zobaczymy eksponaty związane z fotografią dawną i dzisiejszą. Wśród nich drewniany aparat studyjny z końca XIX wieku, aparat Leica z 1933 roku oraz Kijew 15 TEE. Muzeum Fotografii to miejsce żywe i dynamiczne, do którego można przyjść i porozmawiać o fotografii, zobaczyć ciemnię oraz poznać proces powstania fotografii tradycyjnej. Regularnie organizowane są tam również wystawy fotograficzne.

fot. T. Markowski

Wyższa Szkoła Gospodarki w Bydgoszczy - Muzeum Fotografii w Bydgoszczy
ul. Królowej Jadwigi 14
tel. +48 52 567 00 07
muzeumfoto.byd.pl

Godziny otwarcia:
wt, czw, pt 11.00-17.00
sb 10.00-14.00

Czas zwiedzania - 1 h

FABRYKA OBRABIAREK DO DREWNA SP. Z O.O.

Dawna Fabryka Maszyn C. Blumwe i Syn wyrosła w 1865 roku z małego warsztatu w centrum miasta. Przenosząc biznes do dzisiejszej dzielnicy Wilczak, przedsiębiorcy zbudowali potęgę. W 1900 roku fabryka zatrudniała 350 osób. Miała przedstawicielstwa w Berlinie i Kolonii. Hala montażu jest największym zachowanym i najbardziej atrakcyjnym architektonicznie budynkiem przemysłowym miasta, który do dziś realizuje swą pierwotną funkcję. W eksploatacji jest nadal prasa hydrauliczna z ok. 1900 roku.

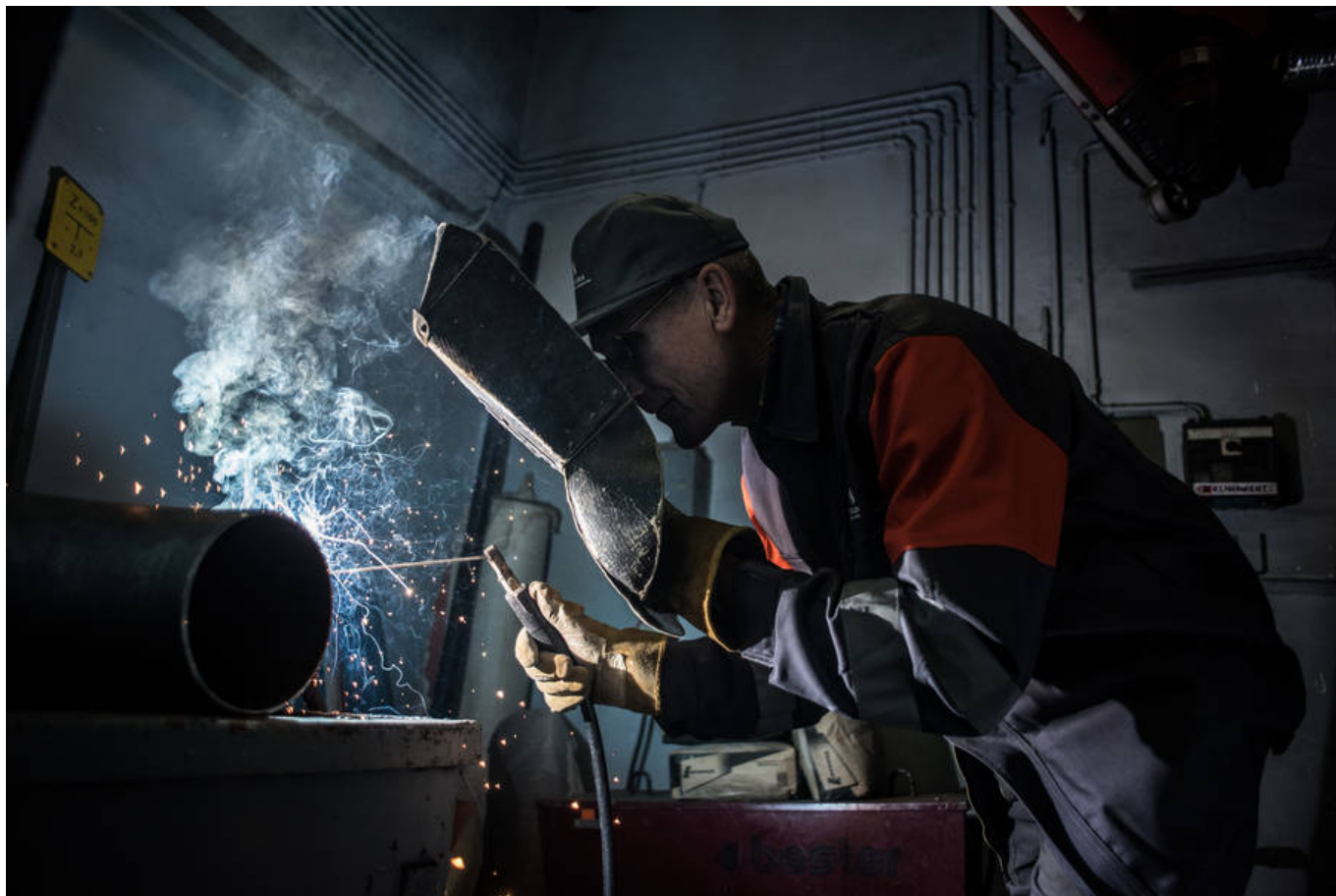
fot. T. Markowski

Fabryka Obrabiarek do Drewna Sp. z o.o.
ul. Nakielska 53
tel. +48 662 292 926
www.fod.com.pl

Zwiedzanie po wcześniejszym kontakcie telefonicznym.
Czas zwiedzania – 1 h

DAWNA GAZOWNIA MIEJSKA

Bydgoska Gazownia działa od 1860 roku i jest jedną z najstarszych w Polsce. Do dzisiaj zachwyca reprezentacyjnym budynkiem, który zaprojektował w 1904 roku miejski radca budowlany Carl Meyer. Nie zachowały się dawne urządzenia produkcyjne, jednak zwiedzający mogą posłuchać opowieści o tajnikach funkcjonowania gazowni i podziwiać jedyne lampy gazowe w Bydgoszczy. Tradycję Dawnej Gazowni Miejskiej w Bydgoszczy kontynuuje Polska Spółka Gazownictwa sp. z o.o. Zakład w Bydgoszczy.

fot. T. Markowski

Polska Spółka Gazownictwa sp. z o.o. Zakład w Bydgoszczy
ul. Jagiellońska 42
tel. +48 52 328 52 70
www.psgaz.pl

Zwiedzanie po wcześniejszym kontakcie telefonicznym.
Czas zwiedzania – 1 h

Kalendarz Szlaku:

21 maja, podczas Europejskiej Nocy Muzeów, na Wyspie Młyńskiej w Bydgoszczy zobaczymy wystawę posterową nt. Szlaku TeH_2O . To doskonała zapowiedź tego co znajdziemy tej nocy odwiedzając wybrane miejsca na Szlaku : Muzeum Wodociągów z Halą Pomp i Wieżą Ciśnień, Muzeum Fotografii przy Wyższej Szkole Gospodarki w Bydgoszczy, Muzeum Kanału Bydgoskiego im. Sebastiana Malinowskiego oraz obiekty Muzeum Okręgowego im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy zlokalizowane na Wyspie Młyńskiej, a także Spichrze nad Brdą oraz Exploseum [zobacz szczegóły](#)

18 czerwca Bydgoski Festiwal Wodny „Ster na Bydgoszcz”, połączony z Bydgoską Nocą Muzeów, to kolejna szczególna okazja do spotkania ze Szlakiem TeH_2O . Muzeum Okręgowe im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy przygotowało wiele atrakcji i konkursów.

26 czerwca zapraszamy do EXPLOSEUM na spotkanie z cyklu „Explo Niedziela”. Przybliży ono ideę Szlaku Wody, Przemysłu i Rzemiosła TeH_2O oraz historię powstania Exploseum. Dla uczestników tego

wydarzenia – bezpłatne indywidualne zwiedzanie.

10 września zapraszamy na **TehoFest** - najważniejsze wydarzenie Szlaku Wody, Przemysłu i Rzemiosła TeH₂O w Bydgoszczy. W tym roku święto bydgoskiego przemysłu będzie można celebrować w czasie Dni Dziedzictwa Europejskiego. Tegoroczna tematyka Święta poświęcona będzie tradycjom fotograficznym Bydgoszczy, z uwagi na jubileusz 90-lecia Fabryki Płyt Fotograficznych "Alfa".

Bydgoski zabytkowy tramwaj zlokalizowany na ul. Długiej również nabierze kolorów Szlaku TeH₂O – co jakiś czas w trakcie wakacji odbywać się tu będą interesujące warsztaty związane tematycznie ze Szlakiem Wody, Przemysłu i Rzemiosła TeH₂O – będzie też nauka przez zabawę!

Dowiedz się więcej na stronie Szlaku: ludzieitechnika.pl

adres strony: <https://kujawsko-pomorskie.travel/pl/aktualnosci/weekend-ruszamy-w-trase>